

OHG-directeur Hans-Willi Warder: 'Fokveevoelingen zijn voor de veehouders een maandelijks stimulans om actief met fokkerij bezig te zijn'

In dienst van de leden

In de mondiale fokkerijwereld staat het qua omvang bescheiden OHG nog altijd zelfstandig zijn mannetje. De Duitse coöperatie uit Osnabrück zet zich sterk in voor de eigen leden en organiseerde onlangs de 1100e fokveeveiling. Het gebruik van genomstieren ligt met 70 procent erg hoog.

tekst **Florus Pellikaan**

Een ki-directeur die vloeiend internationale pedigrees opsomt en ki-stieren van over de hele wereld kent. Hans-Willi Warder (50) behoort als directeur van de Duitse ki Osnabrücker Herdbuch (OHG) nog tot deze categorie. Als opvolger van de bekende holsteinpionier Gustav Wilke had boerenzoon Warder op voorhand geen gemakkelijke taak. In de ruim twintig jaar dat hij inmiddels aan de leiding van het qua omvang bescheiden OHG staat, heeft de ki-organisatie echter nog altijd een sterke zelfstandige positie in de fuserende ki-wereld.

Jaarlijks zet OHG, bekend van stieren als Lancelot, Ramos en Jose, ongeveer vijftien zwartbonte en twee roodbonte stieren in. OHG heeft naast het ki-station in Osnabrück ook al sinds 1985 een groot belang in de grootse ki van Hongarije: Bos-Genetic (bekend van de stier BG). In tegenstelling tot de meeste andere Duit-

se ki's heeft OHG een eigen exportdistributie en is niet aangesloten bij GGI.

Waarom opereert OHG nog steeds zelfstandig in de fokkerijwereld?

'De eerste fusies in Duitsland dateren al van het begin van de jaren negentig toen een aantal ki's uit dit gebied samen verder ging als Weser-Ems-Union. Niet veel later werd er met GGI ook een gezamenlijke exportorganisatie gestart.'

'In die periode hebben wij echter besloten een eigen weg te gaan en die is nog steeds succesvol. Ons grote voordeel als kleine organisatie is dat we heel snel kunnen inspelen op veranderingen en erg snel beslissingen kunnen nemen. We waren in 1988 bijvoorbeeld de eerste ki-organisatie die een stiermoederteststation opende en in 2010 waren we ook weer de eerste die dit vanwege de opkomst van genomic selection sloot.'

Is het moeilijk om in de hevige concurrentiestrijd te overleven?

'De wereldwijde concurrentie is zeker groot, maar de basis is nog altijd het beste genetische materiaal en daar kunnen we goed in meekomen. Boss, met 157 RZG de hoogste in Duitsland geboren stier in 2012, staat hier. Daarnaast hebben we een goed functionerende exportafdeling. Jaarlijks exporteren we ruim 400.000 doses sperma. Buiten ons eigen gebied binnen Duitsland verkopen we nog eens circa 50.000 doses.'

'Ook wat de export betreft is er een voordeel dat we een kleine ki zijn. Wij kunnen stieren heel snel beschikbaar maken over de hele wereld. Grote coöperaties als Masterrind in Duitsland en Select Sires in Amerika hebben zoveel leden aan wie ze de stieren eerst beschikbaar moeten stellen, dat het maanden duurt voor er genoeg voorraad is om te exporteren.'

Wat is het geheim achter de continuïteit van OHG?

‘Wij proberen ons maximaal in te zetten voor de eigen leden. In de tijd van Gustav Wilke gaven we bijvoorbeeld al managementadvies op de bedrijven. Sinds begin 1980 staat het OHG-gebied ook al onafgebroken op nummer één voor gemiddelde melkproductie. We hebben altijd geprobeerd de fokkerij in het gebied te stimuleren door ervoor te zorgen dat leden ook echt geld aan fokkerij kunnen verdienen. Daarom halen we ook zo veel mogelijk ki-stiertjes uit het eigen gebied en organiseren we nog steeds succesvolle fokveevingen.’

zijn. Goede vaarzen met mooie pedigrees brengen nu eenmaal veel geld op.’

Stiersselectie is momenteel toch een mondiale activiteit, hoe kunnen jullie dan zo veel stieren uit het eigen fokkerijgebied halen?

‘Dit is een bewuste strategie. Andere ki’s kopen soms tot wel vijftig procent van de stieren buiten hun eigen gebied aan, maar dit demotiveert fokkers. Waarom zouden ze dan nog in fokkerij investeren als de eigen ki-organisatie voor veel geld stieren in het buitenland koopt? Wij kiezen er al jaren voor om de fokkerij van de eigen leden te stimuleren en van de laatste twintig aangekochte stiertjes wa-

Onlangs kwam OHG in het nieuws omdat het gebruik van genomestieren erg hoog ligt. Wat is de oorzaak van het massale gebruik?

‘Het gebruik van jonge stieren lag in ons gebied altijd al op twintig procent, maar dat is in twee jaar tijd razendsnel gegroeid naar ruim zeventig procent. Enerzijds komt dit doordat de validatiestudies over genomische selectie van rekencentrum Vit heel goed leken. De overschatting die er bijvoorbeeld in Amerika is, hebben we hier niet. En anderzijds is het absolute niveau van de genomestieren gewoon hoger dan van de huidige fokstieren. Omdat beide groepen stieren gemiddeld hier ongeveer hetzelfde kosten, kiezen veehouders massaal voor het hogere niveau van de genomestieren.’

Is het vertrouwen in genomische selectie dan zo groot?

‘Fokkers zien nu dat de eerste hoge genomestieren, zoals Goldday, ook goed scoren bij het aan de melk komen van hun dochters en dat geeft vertrouwen. Natuurlijk zullen er tegenvallers komen, maar dat past bij een betrouwbaarheid van zeventig procent. Door stieren te blijven testen, moeten we zorgen voor betrouwbare data voor de toekomst en dan zal genomische selectie stap voor stap verder verbeteren.’

‘Inmiddels komt bij ons 75 procent van de ki-stieren uit pinken. Uit een analyse blijkt dit ook succesvol, want tot nu toe zijn de als stiermoeder geselecteerde pinken allemaal voor exterieur ingeschreven met punten tussen de 83 en de 87.’

In Amerika wacht iedereen gespannen het vrijkomen van de genometest voor stieren af. Welke invloed krijgt dit in Europa?

‘Binnen Eurogenomics heb ik in een werkgroep gezeten die erover heeft nagedacht of we ook in Europa de stierentest zullen vrijgeven. Alles ligt klaar, maar binnen Eurogenomics is er vooralsnog tegen het vrijgeven gestemd.’

‘Van mij persoonlijk mag de test gerust vrijgegeven worden, ik verwacht namelijk niet zo veel veranderingen. Wij selecteren als OHG op dit moment één van de dertig op genomische onderzochte stierkalveren. Mijn gevoel is dat veel fokkers niet zelf het financiële risico van zo veel genomestesten willen lopen. En als je een hoge stier hebt, moet je die wereldwijd nog zien te verkopen en distribueren ook. Er zullen best enkele individuele initiatieven komen, maar ik verwacht niet dat die hier de ki-wereld op zijn kop zetten.’ |

‘Veel fokkers zullen niet het financiële risico van zo veel genomestesten willen lopen’

Recent vond de 1100e fokveeving plaats met gemiddeld bijna 2000 euro. Hoe komt het dat veilingen zo succesvol zijn?

‘Als je me twintig jaar geleden had gevraagd of we nu nog veilingen zouden hebben, had ik dat toen niet volmondig durven beamen. Maar deze verkoopmethode blijkt nog steeds succesvol, want ieder jaar veilen we circa 3000 stuks fokvee tegenover 1000 stuks die rechtstreeks vanaf het erf worden verkocht. De vaarzen brengen op de veiling gemiddeld 300 euro meer op dan op de boer. Door de hoge prijzen zijn de veilingen een maandelijks stimulans voor de veehouders om actief met fokkerij bezig te

ren er zestien afkomstig van de eigen leden. Daarnaast kopen wij jaarlijks ongeveer 120 embryo’s uit internationale koefamilies aan en zetten die gratis weg bij de leden. Geboren stierkalveren zijn dan voor ons en voor een vaarskalf betaalt een veehouder anderhalf keer de embryoprijs.’

‘Daarnaast betalen we als OHG binnen Duitsland ook de hoogste prijs voor stieren. De prijs kan via een online calculator op onze website door iedereen worden uitgerekend aan de hand van de genomefokwaarden. De hoogste in 2012 geboren genomestier hebben we bijvoorbeeld gekocht voor 22.900 euro.’